

ОПШТИНА БИТОЛА

Број : 01-03/1
Дата: 22.10.2024

**Годишен план
за спречување на корупција и судир на интереси**

октомври 2024 година

Битола

1. Вовед

Проценката на ризикот од корупција е процес на идентификација на ранливи места и корупциски ризици со цел да се преземе натамошна акција за избегнување или ублажување на последиците. Оваа проценка претставува процес на евалуација на постоењето надворешни и внатрешни фактори кои поттикнуваат корупција во одредена организација. Проценката е појдовен елемент во процесот на годишното планирање на борбата против корупцијата и судирот на интереси.

Годишниот план за спречување на корупција и судир на интереси има за цел да ја зголеми институционалната отпорност на корупција и да воспостави механизам за контрола и превенција на појавата на корупција.

Корупцијата е еден од главните предизвици и опасности за демократското општество и владеењето на правото, поради што нејзиното спречување е предуслов за добро управување и функционирање на институциите во согласност со Уставот, законите, меѓународните и националните етички кодекси. Независноста, професионалноста и етичноста во извршувањето на надлежностите утврдени со закон, првенствено се гарантираат преку зајакнување на интегритетот на институциите, односно преку зајакнување на системот на политики, стандарди и процедури воспоставени од институциите. Општина Битола е посветена на одржување на високи правни, етички и морални стандарди, почитување на принципите на интегритет, објективност и непристрасност и со својот начин на работа се бори против корупцијата и судирот на интереси.

Во Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на РМ“ бр.12/2019) под корупција се подразбира: „злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба за остварување на корист, директно или преку посредник, за себе или за друг“, а „под судир на интереси се подразбира состојба во која службеното лице има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасното вршење на неговите јавни овластувања или службени должности“.

Интегритетот и корупцијата се две спротивставени појави, односно секое коруптивно дејство подразбира кршење на интегритетот. Интегритет е квалитет на дејствување во согласност со општоприфатените морални вредности и норми во корист на јавниот интерес.

Извештаите на Европската комисија за напредокот на Република Северна Македонија, како и извештаите на други релевантни организации континуирано укажуваат на неповолните состојби во справувањето со корупцијата. Истражувањата на перцепцијата на граѓаните покажуваат прифаќање на корупцијата како начин на живеење. Таа е длабоко и широко распространета во сите пори на општеството, што упатува на неопходноста од нејзино намалување, со стремеж кон нејзино искоренување.

Борбата против корупцијата не е едноставен процес, туку подразбира ангажман на целото општество и иницијативност на сите нивоа. Секој поединец има законска и морална обврска да се бори против корупцијата. Ова не значи само препознавање на корупцијата и воздржување од коруптивни дејствија, туку и пријавување случаи кога постојат сомнежи за корупција.

Годишниот план за спречување на корупцијата и судирот на интереси е документ во кој се дефинирани надлежностите, областите, процесите и процедурите кои се ризични од аспект на појава на различни видови на корупција. Со него се предлагаат начини на управувањето со ризикот, односно начинот на негово намалување. Со примената на акциониот план, општината како единица за локална самоуправа го зајакнува својот капацитет за заштита, застапување и остварување на јавниот интерес на локалната заедница. Со создавање на адекватен локален антикорупциски механизам ќе се обезбеди транспарентна работа на органите на локалната самоуправа и транспарентно креирање и трошење на буџетот на општината.

Годишниот план за спречување на корупцијата и судирот на интереси го опфаќа периодот од октомври 2024 година до октомври 2025 година. Со реализација на неговите мерки и цели ќе се обезбеди подигање на довербата кон општинските органи, општинската администрација, јавните служби и установи основани од општината, ефикасно користење на јавните ресурси, како и јакнење на демократијата и општествените вредности.

2. Правни прописи и методологија

Годишниот план за спречување на корупцијата и судирот на интереси на Општина Битола е изготвен согласно Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на РМ“ бр.12/2019), Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси 2021-2025 и Насоките за процена на ризик од институционална корупција на Државната комисија за спречување на корупцијата. Во насока на активно спречување на корупцијата, Општина Битола антикорупциската политика ја базира на следниве законски и подзаконски акти: Кривичен законик, Закон за заштита на укажувачи („Службен весник на РМ“ бр.196/2015, бр.35/2018, бр.257/2020), Закон за лобирање („Службен весник на РМ“ бр.106/2008, бр.135/2011 и бр.122/2021), Закон за јавна внатрешна финансиска контрола („Службен весник на РМ“ бр.90/2009, бр.12/2011, бр.бр.188/2013 и бр.192/2015), Кодекс на административни службеници („Службен весник на РМ“ бр.183/2014). Во заложбите на меѓународната заедница во борбата против корупцијата донесени се: Конвенција на Обединетите нации против корупција и Цивилна конвенција за спречување корупција. Република Северна Македонија ги има ратификувано овие меѓународни документи и истите претставуваат дел од домашното законодавство.

3. Цели на годишниот план за антикорупција

Годишниот акциски план за антикорупција се фокусира на реализација на шест цели преку кои ќе се намали системската осетливост на корупција во рамките на Општина Битола, и тоа:

1. Зголемување на нивото на политичка одговорност и демонстрирана волја за борба против корупција;
2. Спроведување на надлежностите на локалната самоуправа на законит, транспарентен, етички, економичен, одговорен и ефективен начин;
3. Јакнење на интегритетот и отчетноста, зголемување на транспарентноста и одговорноста на вработените кон граѓаните, како и подобрување на ефикасноста во работењето;
4. Јакнење на надзорните и контролните механизми, кои ја ограничат и спречат можноста за злоупотреба на службената положба за остварување на лична корист;
5. Дигитализација на работните процеси;
6. Еднаков третман кон граѓаните во добивањето на услуги од страна на општинската администрација;

4. Начела и вредности на кои се темели годишниот план

Годишниот план за спречување на корупцијата и судирот на интереси на Општина Битола е превентивен антикорупциски механизам и механизам за воведување на начелото за добро управување во работата на органите и службите на општината. Тој поаѓа од **општо прифатените ризици на корупција кои се заеднички за јавниот сектор**, а кои можат да се идентификуваат и на локално ниво. Станува збор за следниве појави:

- Постојење на големи или непотребни дискрециони овластувања во кои органот, службата, телото или службеникот донесува одредена одлука, односно отсуство на јасни, прецизни и однапред утврдени услови, критериуми и мерила за донесување на одлуки. Дискреционите овластувања во донесувањето на поединечни одлуки нужно мораат да постојат, но прашање е каков е нивниот карактер и на кој начин се ограничени. Со други зборови, ако тие овластувања не се ограничени и однапред познати на сите учесници во еден процес на донесување на одлука, тие можат лесно да доведат до корупција.
- Отсуство на транспарентност и јавност во работата. Корупцијата настанува најчесто таму каде што не постојат можности таа да се открие и да се создаде

осудување од било кој вид (општествено, морално, политичко или правно). Како што отсуството на јавноста во работата е потенцијална причина за појава на корупција, така зголемувањето на јавноста во работењето е неопходна мерка за превенција на корупцијата.

- Отсуство на одговорност за работата, која во себе може да содржи: отсуство на образложение за донесената одлука, отсуство на преиспитување за донесената одлука, отсуство на извештаи за работењето, како и отсуство на морална, политичка, дисциплинска, прекршочна и кривична одговорност.
- Отсуство на адекватен надзор и контрола, без разлика дали таа доаѓа однатре или однадвор (од други органи, институции или од јавноста). Начелно, не би требало да постои ниту една ситуација во која постапувањето на некој орган на власт не подлежи на нечиј надзор. Дури и највисоките органи на власта се наоѓаат во системот „проверка и рамнотежа“ кој произлегува од демократското начело на власта. Ако нема надзорен механизам или ако тој не е ефикасен, можностите дека ќе се појави корупција се зголемуваат.

Вредности на кои се темели Годишниот план за спречување на корупцијата и судирот на интереси на општината, како и процесот на неговото усвојување, примена и пратење се истите оние вредности на кои се темели концептот на добро управување:

- Одговорност : целокупниот систем на локална самоуправа, односно органите на локланата самоуправа, јавните служби, јавните претпријатија и другите корисници на средства од буџетот, како и граѓаните треба да бидат свесни за својата улога односно за својата одговорност во остварувањето на целите на овој документ;
- Транспарентност: со оглед на тоа дека јавноста во работењето се промовира како една од основните бариери за појава на корупција, целокупниот процес на усвојување, исполнување и реализација на годишниот план треба да е достапен до јавноста. Јавноста треба да го знае начинот на кој е усвоен овој документ, каков е статусот на мерките и активностите кои се содржани во него;
- Партиципација, односно учество на граѓаните и локалната заедница Иако носител на планот е општината и активностите предвидени во него треба да ги спроведат органите и службите на општината, ефектите и резултатите на овој документ треба да ги почувствува целата локална заедница.
- Ефикасност и ефективност: процесот на усвојување, примена и реализација на годишниот план за спречување на корупцијата е потребно да се реализира со сите расположливи ресурси и капацитети, за да се добие максимален ефект, затоа што корупцијата и нејзините штетни последици се појави на кои треба да се реагира ефикасно, брзо и одлучно.

5. Области кои се осетливи на корупција

Активностите кои се предвидени со годишниот план се многу конкретни, настанати како резултат на самопроценка на изложеноста на институцијата на ризиците за појава и развој на корупција. Дијагностицирани и селектирани се неколку приоритетни области со кои можат да се минимизираат ризиците од корупција. При тоа, идентификувани се конкретни мерки за нивно надминување. Станува збор за следниве области:

Област 1: Донесување прописи, акти и планови на органите на општината

Цел 1.1 : Зголемување на транспарентноста во процесот на донесување на прописи, акти и планови

Опис на област 1: Во надлежност на локалната самоуправа е процесот на донесување на различни општи правни акти и планови кои служат за остварување на потребите и интересите на локалното население. Со прописите и актите се уредуваат односите за решавање на прашања за функционирањето на локалната заедница. Заради тоа оваа важна функција мора да биде посебно третирана од антикорупциски аспект. Процесот на донесување на прописи содржи одредени ризици за остварување и заштита на јавниот интерес. Ризици од корупција и судир на интерес можат да бидат идентификувани во самата содржина на прописите и плановите кои се донесуваат, начинот на кои прописите и плановите ќе ја регулираат одредена област и во самиот процес на нивно донесување. Ризици од корупција и судир на интерес можат да се јават заради отсуство на транспарентност во сите фази на изработка на прописите, актите и плановите, како и во нивната достапност. Еден од ризиците на корупција и судир на интерес претставува ризикот од донесување на прописи и планови со привидно регулирање на општиот интерес односно прописи и планови кои имаат за цел остварување на приватен интерес.

Област 2: Доделување на средства од буџетот на општината на здруженијата на граѓани

Цел 2.1 : Зголемување на транспарентноста, одговорноста и контролата во процесот на доделување на средства за реализација на проекти на здруженијата на граѓани

Опис на област 2: Единиците на локална самоуправа вршат реалокација на јавните средства од буџетот на општината за финансирање на различни проекти и програми кои имаат за цел промоција, остварување или заштита на јавниот интерес на локалната заедница. Со оглед на тоа дека секое давање односно распределба на средства од јавни извори, по својата природа содржи голем број на ризици за појава на корупција и други неправилности и злоупотреби, оваа област бара посебно внимание во работењето на локалната самоуправа. Превенцијата од корупција во оваа област може да се оствари, пред се со зголемување на транспарентноста на целокупниот процес, како и со зголемување на ефикасноста на внатрешните контроли во локалната самоуправа кои треба да спречат појава на неправилности, злоупотреба и корупција.

Област 3: Управување со општинскиот имот

Цел 3.1 : Воспоставување на ефикасен механизам за управување со имотот на општината

Опис на област 3: Општина Битола како единица на локална самоуправа има должност и право да стекнува, користи, управува, врши надзор и пренос на јавниот имот. Оваа сложена и одговорна надлежност содржи ризици кои се поврзани со корупцијата. Ако процесот на управување со јавниот имот не е добро регулиран, можат да се создадат услови јавниот имот да се користи за остварување на приватни интереси. Суштината на ефикасно регулирање на управувањето со јавниот имот го сочинуваат два сегменти. Првиот сегмент се однесува на непостоење на интерни акти со кои се регулира процесот на утврдување на јавниот имот, усогласување на фактичката со книговодствената состојба на имотот, како и интерни акти со кои се вршат процесите на стекнување, отуѓување, располагање и контрола над јавниот имот кој што е даден на користење на други лица. Законската регулатива до одреден степен ги регулира овие обврски, но значаен дел од регулацијата на овие процеси е оставен во надлежност на локалната самоуправа. Оттука оправдано се поставува прашањето дали општината овие процеси ги има регулирано адекватно и квалитетно.

Другиот сегмент во областа на управувањето со општинскиот имот се однесува на транспарентноста со неговото управување. Воспоставувањето на локален регистар на јавниот општински имот претставува еден чекор во оваа област. Неговото воспоставување не претставува законска обврска за локалната самоуправа. Регистрите можат да содржат податоци за лицата на кои им е дадено правото на користење односно закуп на јавниот имот, како и податоци за лицата на кои што заради злоупотреба тоа право им е одземено. Потребно е да се предвиди начинот на креирање и содржината на регистрот на недвижен имот, процедурата и одговорноста за негово ажурирање, заштита на податоците кои ги содржи, условите и процедурата на давање на користење и закуп на јавниот имот на други лица, наплатата на побарувањата од закупот, како и контролата на процесот.

Област 4: Зајакнување на механизмот на граѓанскиот надзор и контрола во процесот на планирање и реализација на буџетот на општината

Цел 4.1: Воспоставен ефикасен систем на информирање и вклучување на јавноста во процесот на планирање и надзор над трошењето на буџетот на општината

Опис на област 4: Буџетот на општината е правен документ кој го утврдува планот на приходите и расходите за една календарска година. Тој ја претставува една од најважните јавни локални политики и како таков е основен инструмент за реализација на проектите од значење за јавниот интерес на локалната заедница. Без добро испланиран, доволно транспарентен и оптимално контролиран буџет, се појавува ризик од неадекватно трошење на буџетот, односно трошење кое не одговара на стварните потреби и приоритетите на локалната заедница. Во услови на лошо планирање, недоволна транспарентност и непостоење на екстерен надзор над трошењето на буџетот,

се јавува можност од појава на ризици на корупција. Заеднички именител на овој вид на ризици е злоупотреба на јавните средства за различни приватни интереси, кои можат да бидат лични, групни или интереси на политички партии.

Општина Битола настојува процесот на управување со локалниот буџет да биде отворен за јавноста, односно отпорен на ризиците од корупција, отпорен на постоење на дискрециони одлуки и на непланско и неадекватно трошење преку воведување на јавна расправа за планирањето и донесувањето на локалниот буџет. Така се зголемува свесноста на граѓаните за нивната улога во буџетскиот процес. Покрај јавните расправи, како една од најприфатените форми за вклучување на јавноста во изработката на локалниот буџет, се спроведуваат активности за подобро информирање на граѓаните за буџетскиот циклус и детално известување за реализацијата односно трошењето на јавните средства. Посебно внимание треба да се посвети на информирањето на граѓаните за состојбата на буџетот, и тоа на начин, форма и јазик кој ќе биде разбирлив на најширок можен круг на граѓани.

Област 5: Јавни набавки: планирање и спроведување на постапките за набавка

Цел 5.1: Намалување и контрола на дискреционите овластувања при донесување на одлуки за видот на јавни набавки кој ќе биде распишани

Цел 5.2: Зголемување на транспарентноста и контролата на набавките

Опис на област 5: Јавните набавки, согласно нивната природа, перманентно се наоѓаат во фокусот на различни антикорупциски јавни политики. Спречувањето на корупцијата и неправилностите во постапките за јавни набавки често се наоѓа во колизија со барањата за зголемена ефикасност на постапките, односно со зголемувањето на брзината на набавка на потребните добра и услуги. Барањата за обезбедување на конкуренција на пазарот овозможува намалување на потенцијалните коруптивни влијанија. Со цел да се заштити јавниот интерес, да се добие најдобра вредност за јавните трошоци, да се обезбеди фер конкуренција во постапките за јавна набавка и правичен третман на понудувачите, потребно е да се постигне највисоко ниво на транспарентност на процесите, зајакнување на капацитетите со квалификуван и обучен кадар за спроведување на набавки, засилување на контролата и личниот интегритет на лицата вклучени во нивното спроведување.

Област 6: Зголемување на ефикасноста на интерните механизми за контрола во организационите единици на општинската администрација (спроведување надзор)

Цел 6.1: Спроведување на работните процеси на ефикасен, законит, одговорен и ефективен начин

Опис на област 6: Воведувањето на електронскиот систем за управување со работни процеси и документи (ДМС) овозможува оптимизација и дигитализација на работните процеси во институциите, како и воведување на унифицирано канцелариско

и архивско работење. ДМС системот овозможува унифицирана работа на институциите согласно законската регулатива и максимално се спротиставува на коруптивното работење кое е овозможено со локални и периодични правила во работењето кои се надвор од законската регулатива. Системот овозможува генерирање на извештаи кои покажуваат дали одреден службеник ја завршил неговата работа, а во исто време ваквите податоци водат кон јасен траг за евентуални злоупотреби на службената должност. Работењето во ДМС мора да се поддржува и надградува бидејќи претставува основа за антикорупциско однесување и алатка за побрзо и поквалитетно давање на услугите кон граѓаните и заедницата. Зголемувањето на употребата на електронски системи за управување со работни процеси и документација во институциите и бројот на дигитализирани процеси, води кон комплетно дигитално работење и намалување на можностите за коруптивно однесување.

Област 7: Јакнење на алатките за отчетност и транспарентност во работењето – проактивна транспарентност

Цел 7.1: Обезбедување на поголема видливост и достапност на информациите од работењето на општината

Опис на област 7: Областа транспарентност се однесува на политиките, активностите и мерките што општината ги презема да ги информира граѓаните за својата работа. Во време на лесно достапни можности за пласирање на информации или дезинформации, голема е можноста граѓаните да се здобијат со погрешни сознанија во однос на работата на институциите, како и во однос на корупцијата и она што таа го претставува. Општина Битола обезбедува пристап и можност на целокупната јавност да има увид во нејзиното работење. Тоа е овозможено преку транспарентно и навремено објавување на информации за нејзината работа. Притоа општината, ги користи и сите расположливи ресурси за споделување на информации и податоци во однос на корупцијата и мерките кои ги презема за да се спречи нејзината појава.

Област 8: Откривање на корупцијата преку механизмите за постапување по пријави од укажувачи

Цел 8.1: Обезбедување на поголема функционалност на воспоставените механизми за примена и пратење на прописите од областа на заштита на укажувачите

Опис на област 8: Со пријавите за сомнеж на корупција од страна на вработените (укажувачите) или корисниците на услугите се овозможува откривање и санкционирање на потенцијалните случаи на корупција. Во исто време овој механизам има и превентивна улога, затоа што неговото постоење ги намалува потенцијалните коруптивни активности. Механизмите за пријави на сомнежи за корупција или други неправилности треба детално да се разгледаат за да се овозможи нивно оптимално функционирање. Покрај тоа, заштитата на укажувачите е посебен предизвик во оваа област, на кој што треба да се обрати посебно внимание. Оваа област е регулирана со Законот за заштита на укажувачи („Службен весник на РМ“ бр.196/2015, бр.35/2018,

бр.257/2020). Со годишниот план за сопречување на корупција треба да се зајакни механизмот за примена и пратење на Законот и интерниот акт, и тоа пред се преку известување на вработените за правата и обврските кои произлегуваат од правната рамка и воспоставување на поголема функционалност на механизмот за примената на интерниот акт.

Област 9: Транспарентно спроведување на јавни повици за субвенционирање на мерки за заштита на човековата околина и природата

Цел 9.1: Зголемување на транспарентноста и контролата при спроведување на јавните повици за субвенционирање на мерки за заштита на човековата околина и природата

Опис на област 9: Во процесот на спроведување на јавните повици за доделување на субвенции на граѓаните постои „двострана комуникација“ на релација подносител на барање-службеник. Тоа се постапки во кои што граѓаните поднесуваат барање со соодветна документација врз основа на која што службеникот донесува акт. Во ваквите процедури се јавуваат можности за појава на коруптивни ризици. Намалувањето на ризиците од корупција во процесот на доделување на субвенции на граѓаните може да се изврши преку прецизно дефинирање на процедурата, роковите, критериумите и условите. Со тоа се намалуваат дискреционите овластувања на службениците во одлучувањето во текот на самата постапка. Исто така се намалуваат можностите за вршење на притисоци врз работата на службениците.

Област 10: Зголемување на ефикасноста на внатрешните механизми на финансиска контрола

Цел 10.1: Воспоставување на ефикасен систем на финансиско управување и контрола

Опис на област 10: Управувањето со јавните ресурси е одговорност на секој орган на јавна власт што располага со нив. Јавната внатрешна финансиска контрола е концепт развиен од страна на Европската комисија со цел да им помогне на земјите во нивните реформи на системот на внатрешна финансиска контрола. Концептот се заснова врз меѓународни стандарди за внатрешна контрола, стандардите за внатрешна ревизија и најдобрите практики на Европската Унија. Системот на јавна внатрешна финансиска контрола треба да биде спроведен под одговорност на раководството на органот од јавната власт. Овој систем бара да се промени стилот на управување во јавниот сектор од традиционален во проактивен. Проактивниот начин на управување подразбира: раководна отчетност на сите нивоа, управување со ризици, поставување на цели и индикатори за успешност, како и следење на резултатите од работењето. Традиционалната администрација во јавниот сектор треба да премине кон проактивно управување. Не се довони одговорите на прашањата „колку трошиме“ и „дали ги ограничиме трошоците во рамките на плановите“. Клучно од прашањата што се поставува е „за што и како ги трошиме парите и кои се резултатите што ги постигнуваме“.

Елементи на системот на јавна внатрешна финансиска контрола се: контролна средина, управување со ризици, контролни активности, информации и комуникации, следење и проценка. Преку управувањето со ризиците се обезбедува разумно уверување дека буџетските и други јавни ресурси ќе се користат на правилен, етички, економичен, ефективен и ефикасен начин за постигнување на целите. Недостатоци во оваа област се: непостоење на доволно обучен кадар за спроведување на финансиско управување и контрола, недоволна екипираност на единицата за внатрешна ревизија и недоволна екипираност на буџетската инспекција. Преку надминување на овие недостатоци може да се унапреди управувањето со јавните средства, а со тоа да се зголеми ефикасноста на борбата против корупцијата и судирот на интереси.

Област 11: Обезбедување на пратење на примената на мерките и активностите од годишниот план за спречување на корупција и судир на интереси

Цел 11.1: Обезбедување на организациони претпоставки за пратење на реализацијата на годишниот план за спречување на корупција и судир на интерес

Опис на област 11: Од клучно значење за примената на годишниот план за спречување нма корупција и судир на интерес е координацијата на предвидените активности и пратењето на нивното спроведување. Мерките и активностите предвидени со планот ги спроведува општинската администрација. Обезбедувањето на организациони претпоставки за пратењето на реализацијата на планот ќе овозможи:

- адекватно пратење на доспеаноста на предвидените обврски;
- одредување на рокови за изработка и објавување на извештај за примената на годишниот план за спречување на корупција и судир на интерес;
- спроведување на мерки за постапување и повикување на одговорност во случај на неспроведување на мерките и активностите предвидени со планот.

Составен дел на Годишниот план за спречување на корупцијата и судирот на интереси е акционен план во кој детално се разработени идентификуваните мерки со активности и индикатори. Важен момент за имплементација на планот се ресурсите. Човечките ресурси се најважниот столб од аспект на очекуваните резултати. Јакнењето на интегритетот на човечките ресурси е клучна алатка за да се исполнат договорните определби кои се утврдени со Националната стратегија за спречување на корупцијата и судирот на интереси за периодот 2021-2025.

ОБЛАСТ 1: ДОНЕСУВАЊЕ НА ПРОПИСИ, АКТИ И ПЛАНОВИ НА ОРГАНИТЕ НА ОПШТИНАТА

Цел 1.1: Зголемување на транспарентноста во процесот на донесување на прописи, акти и планови

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации
1. Дефинирање на области и видови на прописи, акти и планови за кои е задолжителна јавна расправа при носењето, заради зголемување на транспарентноста на процесот на донесување на прописи и акти	1. Изготвување на акт со кој ќе се дефинираат областите и видовите на прописи и акти за кои е задолжителна јавна расправа 2. Изготвување на акт со кој се дефинираат правилата за одржување на јавните расправи (објавување на јавно известување за расправата на интернет страницата на општината и јавни гласила со	Сектор за правно нормативни, административни и општи работи / помошник раководител на сектор	февруари 2025	Донесен интерен акт Донесен интерен акт	Нема Нема

	<p>нацрт текст на прописот, актот или планот, организирање на минимум еден собир на заинтересирани страни, објавување на предлозите за измена и дополнување на актите и сл.)</p> <p>3. Објавување на нацрт прописи и други акти и планови на интернет презентација</p> <p>4. Воспоставување на обврска за дополнително известување на специфични целни групи на кои се однесуваат прописите и актите (пошта или електронска пошта)</p>		<p>февруари 2025</p>	<p>Продолжување на практиката на објавување на нацрт прописи и акти</p> <p>Известувања до целни групи</p>	<p>Нема</p> <p>Нема</p>
--	--	--	----------------------	---	-------------------------

ОБЛАСТ 2: ДОДЕЛУВАЊЕ НА СРЕДСТВА ОД БУЏЕТОТ НА ОПШТИНАТА НА ЗДРУЖЕНИЈА НА ГРАЃАНИ

Цел 2.1: Зголемување на транспарентноста, одговорноста и контролата во процесот на доделување на средства за реализација на проекти на здруженија на граѓани

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации
1. Воспоставување на интерна правна рамка на ниво на локалната самоуправа за регулирање на кофинансирањето на проектите на здруженијата на граѓани	1. донесување на правилник за работа на комисиите кои ги спроведуваат јавните конкурси за финансирање на проекти на здруженијата на граѓани со одредби за регулирање на конфликтот на интерес на членовите на комисијата 2. објавување на правилникот за работа на комисијата на	Сектор за економски развој, јавни дејности и информатичка технологија / Раководител на одделение за економски развој / Раководител на одделение за јавни дејности	Март 2025	Донесен правилник за работа на комисиии кои спроведуваат јавни конкурси за финансирање на проекти на здруженијата на граѓани	Нема
			Март 2025	Јавно објавен правилник на интернет страницата на општинага	Нема

<p>2. Обезбедување на полна транспарентност на процесот на финансирање на проекти на здруженија на граѓани</p>	<p>интернет страницата на општината</p> <p>1. продолжување на праксата за објавување на јавни конкурси за доделување на средства на здруженија на граѓани</p>	<p>Продолжување на континуитетот ноември 2024</p>	<p>Јавно објавени конкурси за доделување на средства на здруженија на граѓани</p>	<p>Нема</p>
<p>2. Воспоставување на елементи за управување со судирот на интерес на членовите на комисијата која ги спроведува конкурсите за</p>	<p>2. продолжување на практиката за јавно објавување на условите, критериумите и мерките за бодување на предлог проектите</p>	<p>Продолжување на континуитетот ноември 2024</p>	<p>Јавно објавени услови, критериуми и мерки за бодување на предлог проектите</p>	<p>Нема</p>
<p>3. Воспоставување на елементи за управување со судирот на интерес на членовите на комисијата која ги спроведува конкурсите за</p>	<p>1. Потпишување на изјави за непостоење на приватен интерес во врска со учесниците на конкурсот</p> <p>2. Воспоставување на практика на</p>	<p>Март 2025</p> <p>Март 2025</p>	<p>Потпишани изјави за непостоење на приватен интерес во врска со учесниците на конкурсот</p> <p>Изземање на член на комисија од решавање во случај</p>	<p>Нема</p> <p>Нема</p>

<p>финансирање на проектите</p> <p>4. Обезбедување на мониторинг, евалуација и финансиска контрола на реализацијата на проектите кои ги</p>	<p>иземање од решавање во случај на постоење на приватен интерес</p> <p>3. Пропишување на одговорност за членот на комисијата за кого ќе се утврди дека имал судир на интерес</p> <p>4. Воспоставување на практика на поништување на одлуките за финансирање за кои ќе се утврди дека се донесени во услови на постоење на судир на интерес</p> <p>1. Воспоставување на редовна контрола на финансиските извештаи за реализација на проектите од</p>		<p>Март 2025</p> <p>Март 2025</p> <p>Март 2025</p>	<p>на постоење на приватен интерес</p> <p>Пропишани мерки за одговорност во случај на судир на интерес на член на комисија</p> <p>Поништена одлука за финансирање за која ќе се утврди дека е донесена во услови на постоење на судир на интерес</p> <p>Воспоставена редовна контрола на финансиски извештаи за трошењето на доделените средства</p>	<p>Нема</p> <p>Нема</p> <p>Нема</p>
---	--	--	--	--	-------------------------------------

<p>реализираат здруженијата, акои се финансирани од буџетот на општината</p>	<p>здруженијата на граѓани</p> <p>2. Барање на извештаи за ефектите од реализацијата на финансираниот проект од јавните средства и обезбедување на докази за обезбедената јавност на проектите и докази за посетеност на реализираните настани кои се финансирани со средства од општинскиот буџет</p>		<p>Март 2025</p>	<p>-Извештај за ефектот од реализацијата на проектот -Доказ за обезбедената видливост и јавност за реализацијата на проектот -Докази за посетеноста на настаните, докази за број на луѓе вклучени во реализацијата на проектот</p>	<p>Нема</p>
--	--	--	------------------	--	-------------

ОБЛАСТ 3: УПРАВУВАЊЕ СО ОПШТИНСКИОТ ИМОТ

Цел 3.1: Воспоставување на ефикасен механизам за управување со имотот на општината

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации
1. Ажурирање на евидентната книга (регистар) на недвижен имот на општината	1. Одредување на одговорно лице за ажурирање на податоците од евидентната книга на недвижен имот 2. Ажурирање на податоците од евидентната книга на недвижен имот 3. Воведување на податоци во евиденцијата за лицата на кои им е дадено право на користење односно закуп на јавниот имот, како и податоци за лицата на кои што заради	Одделение за имот и имотно правни работи/раководител на одделение за имот и имотно правни работи	јануари 2025 септември 2025 септември 2025	Назначено одговорно лице Ажурирана евидентна книга заведена со архивски број Ажурирана евидентна книга со податоци за корисници на имотот	Нема Нема Нема

	злоупотреба тоа право им е одземено		Септември 2025	Јавно објавен регистар	нема
	4. Обезбедување на јавност на ажурираниот регистар преку негово објавување на интернет страницата на општината				

ОБЛАСТ 4: ЗАЈАКНУВАЊЕ НА МЕХАНИЗМОТ НА ГРАЃАНСКИОТ НАДЗОР И КОНТРОЛА ВО ПРОЦЕСОТ НА ПЛАНИРАЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА НА БУЏЕТОТ НА ОПШТИНА БИТОЛА

Цел 4.1: Воспоставен ефикасен систем на информирање и вклучување на јавноста во процесот на планирање и надзор на трошење на буџетот на општината

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации
1. Воспоставување на обврска за адекватно вклучување на јавноста во процесот на планирање и припрема на буџетот на општината	1. Организирање на јавна расправа за планирање и подготовка на буџетот на општината за 2025 година (буџетски форум)	Сектор за финансиски прашања/ раководител на сектор	Продолжување на континуитетот Ноември 2024	1. Спроведени пет буџетски форумски сесии за подготовка на општинскиот буџет	Има
					Нема

	<p>2.организирање на собири со претставници од месни и урбани заедници на граѓани заради собирање на предлози за проекти кои имаат поголемо значење за општината, во рамките на расположливата буџетска рамка</p> <p>3.Истражување на приоритети на локалната заедница</p> <p>4.Систематизирање, анализа и објавување на резултатите од вклучувањето на јавноста во процесот на планирање и припрема на буџетот за 2025 година</p>		<p>Продолжување на континуитетот Ноември 2024</p> <p>Продолжување на континуитетот Ноември 2024</p> <p>Продолжување на континуитетот Декември 2024</p>	<p>2.Јавно објавување на анализата за барањата на јавноста</p> <p>3.Јавно објавување на анализата за барањата на јавноста</p> <p>4.Јавно објавување на анализата за барањата на јавноста</p>	<p>Нема</p> <p>Нема</p>
--	--	--	--	--	-------------------------

2. Планирање на буџетот на општината за 2025 година согласно јавно утврдените приоритетни области	1. Планирање на буџетот согласно реалните потреби на локалната заедница	Сите релевантни организациони единици во општината / одделение за буџетска координација	Продолжување на континуитетот ноември 2024	1. Доставени барања од организационите единици на општината со детално образложение на оправданоста на потребата	нема
3. Известување, транспарентност на трошењето на средствата планирани со годишниот буџет	1. Продолжување на редовно известување на јавноста за реализацијата на општинскиот буџет и реализацијата на програмите во рамките на буџетот на општината	1. Одделение за буџетска координација 2. сите релевантни организациони единици во општината надлежни за реализација на донесените програми согласно кои се донесува и реализира буџетот на општината	Продолжување на континуитетот ноември 2024 Продолжување на континуитетот ноември 2024	1. Јавно објавување на квартални извештаи за реализацијата на приходите и расходите на буџетот на општината 2. Јавно објавување на извештаи за реализацијата на програмите со вклучување на индикатори на реализацијата на програмите и постигнати цели	нема нема

ОБЛАСТ 5: ЈАВНИ НАБАВКИ / ПЛАНИРАЊЕ И СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКИТЕ ЗА НАБАВКА

Цел 5.1: Намалување и контрола на дискреционите овластувања при донесување на одлуки за видот на јавни набавки кој ќе биде распишан

Цел 5.2: Зголемување на транспарентноста и контролата на набавките

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации
1. Економично, ефикасно и ефективно користење на средствата наменети за спроведување на постапки за доделување на договори за јавни набавки	1. Реално проценување на вредноста на секој договор за јавна набавка со пресметување на вкупниот износ за реализирање на договорот, имајќи ги во предвид пазарните услови и секое евентуално зголемување на вредноста на договорот кои можат да се предвидат во моментот на проценка	Сите релевантни организациони единици во општината кои се носители на набавка / одделение за јавни набавки	јануари 2025	Спроведени постапки за доделување на договори за набавка во рамките на проценетите средства кои се утврдени согласно цените на пазарот и пазарните услови	нема

2. Зајакнување на капацитетите на лицата кои ги подготвуваат техничките спецификации	1. Спроведување на обуки за примена на стандардите при подготовката на техничките спецификации и критериумите за утврдување на способност	Сите релевантни организациони единици кои се носители на постапки за набавка/ Сектор за финансиски прашања/ одделение за јавни набавки/ раководител на одделение за јавни набавки	континуирано	Број на спроведени обуки годишно	има
3. Зајакнување на капацитетите на лицата кои ги спроведуваат постапките за јавни набавки	1. Обезбедување на услови за редовни обуки на вработените од одделението за јавни набавки кои раководат со постапките за набавка 2. Разгледување на капацитетите и можностите за ротација на кадри со други одделенија	Сектор за финансиски прашања/ одделение за јавни набавки/ раководител на одделение за јавни набавки	Континуирано	Број на спроведени обуки годишно во одделението	Има
4. Спечување на влијание врз лицата кои ги подготвуваат техничките	1. Пријавување на обиди за влијание врз лицата кои ги подготвуваат	Сите службени лица кои подготвуваат технички спецификации	Јануари 2025	Реализирана ротација на кадри	Има
			Континуирано	Број на доставени пријави до овластеното лице за прием на	Нема

спецификации на постапките за набавка заради давање на предност на одредена фирма	техничките спецификации на постапките за набавка до овластеното лице за прием на пријави од укажувачи	Раководители на организациони единици кои се носители на набавки	Јануари 2025	Реализирана ротација на кадри	нема
5. Спременување на влијание врз членовите на комисиите за јавни набавки заради фаворизирање на одредена фирма	1. Пријавување на обиди за влијание врз членовите на комисиите до овластеното лице за прием на пријави од укажувачи	Сите службени лица назначени за членови на комисиите за јавни набавки	континуирано	Број на доставени пријави до овластеното лице за прием на пријави од укажувачи	нема
6. Воспоставување на обврска за дополнително образложение на потребите, околностите, финансиските	1. Доставување на дополнителни образложенија за потребите, околностите, финансиските импликации и	Раководители на организациони единици кои се носители на набавки	Јануари 2025	Доставени образложенија за барања	нема

импликации и оправданоста за спроведување на мешовити јавни набавки на работи	оправданоста за спроведување на мешовити јавни набавки на работи од одговорното лице кое ја иницира постапката за набавка					
ОБЛАСТ 6: ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ЕФИКАСНОСТА НА ИНТЕРНИТЕ МЕХАНИЗМИ ЗА КОНТРОЛА ВО ОРГАНИЗАЦИОНИТЕ ЕДИНИЦИ НА ОПШТИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЈА (СПРОВЕДУВАЊЕ НА НАДЗОР)						
Цел 6.1: Спроведување на работните процеси на законит, одговорен и ефективен начин						
Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации	
1. Зајакнување на механизмите за контрола на одвивањето на процесите во општината преку воведување на систем за електронско управување со работни процеси и документација (ДМС)	1. Воведување во работа на електронскиот систем за управување со работни процеси и документација и обезбедување на негова целосна примена	Сите раководители на организациони единици во општината /секретар	јануари 2025 година	Воспоставен функционален информатички систем за електронско управување со работни процеси и документација	нема	

**ОБЛАСТ 7: ЈАКНЕЊЕ НА АЛАТКИТЕ ЗА ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО
(ПРОАКТИВНА ТРАНСПАРЕНТНОСТ)**

Цел 7.1: Обезбедување на поголема достапност и видливост на информациите од работењето на општината

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации
1.Зголемување на пристапноста и функционалноста на алатките за информирање на граѓаните за услугите на локалната самоуправа и резултатите од работењето	1.Изработка на нова веб страна на општината која ќе овозможи полесен пристап и поголема видливост на основните информации и услуги од работењето на општината	Сектор за економски развој, јавни дејности и информатичка технологија/ раководител на одделение за информатичка технологија и Сектор за правно нормативни, административни и општи работи / раководител на одделение за административни и општи работи	декември 2024 година	Нова веб страна на општината со поголема функционалност, видливост и можност за побрз пристап до клучни информации и услуги од работењето	Има

ОБЛАСТ 8: ОТКРИВАЊЕ НА КОРУПЦИЈА ПРЕКУ МЕХАНИЗМИТЕ ЗА ПОСТАПУВАЊЕ ПО ПРИЈАВИ НА УКАЖУВАЧИ

Цел 8.1: Обезбедување на поголема функционалност на воспоставените механизми за примена и пратење на прописите од областа на заштита на укажувачите

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации
1. Зајакнување на капацитетот на лицето кое е задолжено за прием и постапување по пријави на укажувачи и зголемување на функционалноста на воспоставениот механизам за постапување по пријави од укажувачи за работата на органите на локалната самоуправа и општинската администрација	1. Обуки на овластеното лице за прием на пријави од укажувачи 2. Организирање на работилница за вработените во општината за подигање на свеста за примената на Законот за заштита на укажувачи 3. Обезбедување на поголема транспарентност и видливост на постапката за поднесување на пријави од укажувачи	Лице задолжено за пријави од укажувачи	мај 2025 година јуни 2025 јануари 2025 година	Извршена обука Извршена интерна обука Креирање посебен дел на веб страницата (банер, помени) за пријави од граѓани како укажувачи	има Нема има

ОБЛАСТ 8: СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЈАВНИ ПОВИЦИ ЗА СУБВЕНЦИОНИРАЊЕ НА МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА ЧОВЕКОВАТА ОКОЛИНА И ПРИРОДАТА

Цел 8.1: Зголемување на транспарентноста и контролата при спроведување на јавните повизи за субвенционирање на мерки за заштита на човековата околина и природата

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации
1. Отстранување на ризиците од корупција во административните процедури за субвенционирање на мерки за заштита на човековата околина	1. Набавка на електронски систем за електронско поднесување на барања за субвенции од граѓаните	Сектор за спроведување на урбанистички планови, урбанистичко планирање, заштита на животната средина, комуналните дејности и уредување на градежно земјиште/ Одделение за урбанистичко планирање и заштита на животната средина/раководител на одделение	Декември 2024	Набавен електронски систем за електронско поднесување на барања за субвенции	Има
2. Пропишување на обврска за јавно објавување на сите елементи од програмата, во согласност со прописите кои обезбедуваат заштита на личните податоци	2. Јавно објавување на повикот, условите од повикот, критериумите и мерките за доделување на субвенција, начинот на поднесувања на барања, потребна		Од јануари 2025 година	Јавно објавен повик со сите наведени елементи од активноста	Има

<p>3. Воспоставување на елементи за управување со судирот на интереси на службениците кои се членови на комисиите за доделување на субвенции</p>	<p>документација, листи на добитници на субвенцијата, износот на доделената субвенција</p> <p>1. Потпиување на изјави за непостоење на приватен интерес во врска со учесниците на повикот односно лицата кои поднесуваат барања</p> <p>2. Воспоставување на практика на изземање од решавање во случај на постоење на приватен интерес</p> <p>3. Воспоставување на практика за пониптување на донесени одлуки во случаи на постоење на приватен интерес</p>		<p>Од јануари 2025 година</p> <p>Од јануари 2025 година</p> <p>Од јануари 2025 година</p>	<p>Потпишани изјави на службениците кои се членови на комисиите за непостоење на судир на интерес</p> <p>Изземање на членови на комисија во случај на постоење на приватен интерес</p> <p>Поништени решенија за доделена субвенција</p>	<p>Нема</p> <p>Нема</p> <p>има</p>
--	---	--	---	---	------------------------------------

ОБЛАСТ 10: ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ЕФИКАСНОСТА НА ВНАТРЕШНИТЕ МЕХАНИЗМИ НА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА

Цел 10.1: Воспоставување на ефикасен систем на финансиско управување и контрола

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации
1. Обезбедување ефикасно функционирање на системот на финансиско управување и контрола	1. Обезбедување на обука на кадри за системот за финансиско управување и контрола 2. Усвојување на систем за изработка и поднесување на извештаи за функционирање на компонентите на финансиско управување и контрола	Сектор за финансиски прашања / Раководител на сектор за финансиски прашања	Јуни 2025	Реализирани обуки на кадар	Има
			Ноември 2025	Извештаи за функционирањето на компонентите на системот на финансиско управување и контрола	Нема
	3. Ажурирање на регистарот на ризици на општината		Јануари 2025	Ажуриран регистар на ризици	нема

ОБЛАСТ 11: ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПРАТЕЊЕ НА ПРИМЕНАТА НА МЕРКИТЕ И АКТИВНОСТИТЕ ОД ГОДИШНИОТ ПЛАН ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈА И СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

Цел 11.1: Обезбедување на организациони претпоставки за пратење на реализацијата на годишниот план за спречување на корупција и судир на интерес

Мерка	Активност	Надлежна организациона единица/назначено лице	Рок на реализација	Индикатор за исполнување	Финансиски импликации
1. Одредување на лице задолжено за координација и пратење на примената на мерките и активностите од годишниот план за спречување на корупција и судир на интереси	1. Именување на лице надлежно за координација и пратење на примената на предвидените мерки и активности на планот 2. Изработка на извештаи до градоначалникот за навременоста на исполнувањето на планираните активности од годишниот план за спречување	Секретар на општина	Декември 2024 година	Именувано лице за координација и пратење на предвидените мерки и активности со планот	Нема
		Именувано лице за координација и пратење	Јануари 2025	Квартални извештаи до градоначалник	Нема

	<p>корупција и судир на интерес</p> <p>3.Предвидување на мерки за постапување и повикување на одговорност во случај на неисполнување на предвидените активности со годишниот план за спречување на корупција и судир на интереси</p>	<p>Секретар на општина</p>	<p>Јануари 2025</p>	<p>Предвидени мерки за постапување и повикување на одговорност во случај на неисполнување на предвидените активности со планот</p>	<p>нема</p>
--	--	----------------------------	---------------------	--	-------------

Изготвил,
Аниџа Тангарова Георгиевска

ГРАДОНАЧАЛНИК
НА ОПШТИНА БИТОЛА
Тони Коџановски

